

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 30. марта 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10, — 5, — 2½, динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

ПОСЛЕДЊА (ИЛИ ПРЕТПОСЛЕДЊА) ТРАГИКОМЕДИЈА.

Кад је пао Мића
Подигла се нада;
И већ беше спремна
Слава и бакљада.

„Хвала милом богу,
Кад се трулеж руши!“
Шапгало ј' у свакој
Патриотској души.

Мислио је свако,
Ко с' опире шуги,
Да је Милан први
Сад постао други;

И све уздисаје
Пирнувши на страну
Радов'о се свако
Њег'вом аванџману.

Паланке и села
Посланике шаљу,
А коме ће другом,
Него своме краљу.

Велико и мало
У Београд хита,
Срцу да одоли,
Краљу да честита.

О великом добру
Тешко је и снити,
Али свако мисли:
„Бар ће боље бити.“

Па из таквих нада,
Из праведних жеља
Поникла у Србији
Тиха радост веља.

Краљу беше мило,
Сазнат' стање ствари:
Радост — не да прими
Већ да је поквари!

Рукољуб не прима,
Руку пружа ипак,
И народном наду
Показује — шипак.

Душманима нашим
То ванредно гове, —
Ал ја питам, како се
То по српски зове?

Како се то зове —
И како се схваћа —
И како се прима —
И како се плаћа — —

У Београду.

Палилулац.

Одговор на горњу песму.

Питаш нас, драги дописниче, „како се то зове?“ — А што питаш, кад си у наслову сам рекао да је то трагикомедија. Трагично је већ и за то, што је ласно ући у траг, чије је масло; а комедија је за то, што ће брзо не коме да додија. Да ли је ово последња трагикомедија, то сумњаш и сам а сумњам и ја. Сад ће тек да се раигра у Мусе Кесеџије оно треће срце, на коме зми-

ја спава. А змија ће већ знати још једну комедију израбагасати — научиће је њен бенга. И тако ће следећа комедија бити украшена бенгалском ватром. Па кад и то мора да се прекужи, нека се прекужи што пре.

Друго питање твоје гласи: „како се то схваћа?“ У редовним приликама то се не би могло схватити никако — тако је та глупост висока, а уједно и ниска. Али народ, кога се то најближе тиче, већ је од више година у тој школи, пак ће већ ваљда кадар бити да се дигне до потребне висине (или да се спусти до потребне низине) и да ту ствар достојно схвати, — шчена или зграби.

Треће питање твоје гласи: „како се то прима?“ По спољашњем виду прима се врло примитивно и мирно, као н. пр. што се прима гром или град, куга или колера, прима се као искушење божије и т. д. Али то је само по спољашњем виду (јер унутрашњи се вид не види) — а ко се у спољашњи вид узда, може пре да наседне, него што му петао куку-рекне.

Четврто и најглавније питање твоје гласи: „како се то плаћа?“ — Ти јамачно не питаш како се та роба плаћа у Француза, Талијана, Шпањолаца, Грка, Румуна и т. д. — јер како би они то плаћали, то сви знамо и без бабе врачаре. А како ћете ви плаћати — то ћемо видети. Платити се мора, јер дуг је зао друг. А кад дође до плаћања јамачно неће бити са бонбонима ни катрцетлама — можда ће бити са шећером т. ј. са шећером.

Један Стармаловац.

У ш т и п ц и.

Не разумемо зашто краљ није поред три официра позвао и „каплар Николу“ (Христића) у министарство.

ПОДЛИСТАК.

Г у с к е.

(Свршетак).

Међу тијем се догађај разгласи по вароши, те варошани, — особито женске — прихватиле оно што је Јован и заборавио. На мах се цијело мјесто подјели у два табора; неки уз начелника и доктора, а неки уз Јована. „Толомаши“ (присташе општинске), навезоше на своју. „Народњаци“ (Јовановци), брањаху своју поглавицу. Ријечи падаху, бога ми, крупне, с једне и с друге стране.

„Дусо моја“ рекла је јавно дебела шјора Бепа, жена порезног пријемника, „дусо моја, гушке изиле купуш; гушке потрцале гори, па раниле више болесника.“

А Јока Сабичићева, кума Јованова, изгрдила је масним ријечима шјору Бепу. „Како ће гуске ранити болеснике, лацман — куљо једна. Гуске су ушле саме у авлију, јер су нашле отворева врата, — а ко зна јесу ли и улазиле!“

И, бога ми, их је било који су сумњали да ли је и било потрице, него је то све удесио доктор, који мрзијаше Јована, што је противан био његову избору. А онај скоро-вечерњак надути, онај подештат, тобожњи Талијанац а не

Онда би се тек видило, колико има у Србији „бака“, готових на послушност.

Чеда Мијатовић нови министар финансија, обриче да ће — штеди ти. Јесте штедиће себе и све своје пријатеље који упропастише новчано Србију.

Милан Кујунџић носио је до сад париске мидере. Од кад је постао министар, решио је министарски савет, да мора своје мидере набављати из Беча. Поговара се, да ће тога ради дати оставку.

Краљ Милан се решио да седи на бајонетима. При таком седењу, није још нико оседио.

Приређивачи „румског елит-бала“, тако су све „фино“ удесили, да свет чисто не верује да је то био румски, него римски елит-бал. Код нас се бар држало тако што за немогуће.

У Лондону има 5.000 новинара. Молим вас само, да се то не прочује. Јер ако се наши новинари почну множити, нас ће брзо нестати.

У Београду се појавише опет силне богиње. „А богови силни наших отаца“ као да окренуше од Београда леђа, јер су синови недостојни отаца.

У Сарајеву је била већ „црвена служба“ на мађарском језику. Дакле и бог треба да чује да је Босна мађарска.

Срећа, те бог не само што чује него и види.

Θ.

умије ни бекнути талијански, он да по вољи медуку и „пјегатима“ (чиновницима) учинио би свашта.

Тако се говорило у Јованову табору.

А лацмани и њихови присташе, грђаху дивљаке којима ништа свето није, ни болница, но кидишу и њој.

Тако се ширила свађа, а Јован није ништа знао за то.

Кад сунце наже, те пазарлије разметнуше трагове, Јован отиде кући.

„Шта ти је Милице, за бога!“ запита он жену која се ценише од плача. Она не мога одговорити. Човјек, помишљајући на зло, отрча у кухину, кад ли и Илинка сузе рони.

„Шта је, дијете. . . Шта се догодило. Говори, ради бога!“

„Гу-у-у-ске!“ одговори Илинка, млада, једра дјевојчица из Книњскога поља родом.

„С врагом гуске, кад није што друго!“ рече он, на намакавши капицу на очи, а туривши руке за леђа, одшета у авлију. Шетајући, уставиле се баш пред гускама, које лежаху замишљене.

„Гле, нијесу све!“ рече он, чим их видје.

„А, Илинка!“

„Ој!“

„А камо девета гуска?“

Дјевојка истрча, отрије сузе, па их преброји гласно.

Ђира. Знаш ли шта је био први посао г. Абердара, као министра просвете.

Спира. Први му је званично посао био ићи на погреб владике шабачког.

Ђира. Даклем прво на погреб! Врло омиозно. Али мени се чини, да цео тај нов кабинет неће имати веселијег задатка.

Проба пера.

CLXIV.

С туђег.

„С туђег хата на сред блата“, —
Ни чворуге нећеш добит',
Ал кад паднеш с туђих крила,
Тад се можеш сав раздробит'.

CLXV.

Шта нам веле врапци.

Наши врапци 'вако зборе:

„Жив-жив-жив!

Немој с' никог бојати

Ако ниси крив.

Не бој се ни бога,

Не бој се ни цара, —

Само чувај леђа

Од пустих жандара.*)

*) Е да! — коме је мила глава, нека се чува и финансиа.
Слагаач.

„Не знам, господине, бога ми. Излазиле нијесу из авлије пошто дођоше!“

„Одиста нијесу излазиле?“

„Не, живота ми!“

„Трчи у болницу, па питај камо ми гуска!“

Илинка отрчи, па се до мало врати.

„Поћераше ме — вели — и опсоваше, а онамо намигују једно на друго и подсмјевају се.“

Јован право отолен у општину. Нађе стражара гдје кућа на клупи.

„Одмах ајде по господина, и одмах нек иде амо!“

Стражар, ознебушен, престрављен, отиде. Јован стаде шетати наглим корацама по тријему.

„Шта је за бога, оваај,“ . . . поче г. Шпиро и пружи руку Јовану.

Молим вас ајдемо у судницу.

„Ја сам платио глобу, без ријечи, — јесам ли?“

„Оваај. . . .“

„А болничке слуге украле моју гуску. . . Разумјете ли украли. . .“

„Украли!! припита начелник чешкајући се објема рукама. Како га Јован зачудио, није ни капе скинуо, нити се од сијена очистио, него му по гуњу и кружату сламке и пљева.

„Да, да, украли ми једну гуску. . . Ја и моји домаћи

CLXVI.

Савет.

Немој никад бисер сипат'
У валов пред прасе;
Него бисер подај жени,
А прасе пред-а-се!

Г—д—н.

Ђука. Тео сам да идем у Београд.

Шука. Е-е! — Са тим твојим бичем?! — Да видиш не би згорег било.

Ђука. Та знаш, чуо сам да ће се госп. Гарашанин селити. А ја би га, вере ми, чак до Пеште одселио за 5 фтор. — До Беча би га одселио још јефтиније. А кад би тео да га у Сибирији истоварим, још би ја њему платио.

Шука. Е мој Ђука, поштен си човек, али ти не знаш да се така господа не селе догод се не дигне кука и мотика. А кад се дигне мотика и кука, онда не треба фурман Ђука. Бегови бегују док могу беговати, а кад не могу више беговати онда бегују.

Ђука. Е па ваља нећемо ни то дуго чекати.

Ђука. „Чујем да краљ Милан хоће да се окруни.“

Шука. „Па ја бих рекао да се већ доста окрунио.“

Ђука. „Не разумеш ме. Велим да ће се крунисати дати.“

Шука. „Шта пати? Не пати он већ народ.“

Ђука. „Ти данас не слушаш добро.“

заклећемо се да гуске нијесу излазиле од јутрос из наш авлије. Дакле гуску су докторови момци украли“ рече Јован и луци шаком о сто.

Ђаво не даде ономе жутку тајнику да мучи, но промрља, као из шале кроза зубе:

„Па узели момци једну гуску за свој труд!“

„Па узели момци једну гуску за свој труд!“ понови од ријечи до ријечи потештат, који је у свакој прилици, био као прости одзив тајников.

„А тако се суди, шјор потештате!! викну Јован иза свијех машица. „Так ли се суди. Лацманима пећу, а нама лактом. . . Видјећемо, видјети, светога ми Јована“. . .“

„Па дела. . . Учини све што можеш. . . Излази!“ раздрије се потештат.

И то се брзо разгласи. То би као уље на пламен. Говорка се да ће чета војника стићи у варош Х. јер је судица извјестио старију власт, да би мјештани могли доћи и до руке.

Сачувај боже да се то обистини.

Јован је тужио начелника намјесништву. Ко зна може бити да ће и до цара стићи та давија. Како ће се пак свршити тај несретви догађај, — о томе ћете, сигурно у новинама читати.

У Шибенику, фебруара, 1886.

Симо Матавуљ.

Шуна. „Ето су у Србији слушали, па шта им је помогло?“

Ђуна. С тобом се не може разговарати.“

Шуна. „Богме не може ни варати. И ако краљ сад о круни сања, народу није до крунусања. Збогом.“

П у с л и ц е.

□. Чујемо да ће се скупштина у Србији само зато сазвати, да се опроба нов министар унутрашњи дела, умели добро при изборима командирати.

×. Томе послу уставност неће ништа сметати; јер таки милитарни испити и држе се само уз тавност.

⊙. „Наше Доба“ се затрчало да се већ покљонило Ристићу. — Сад ће морати месец дана постити, док опере грехе. — Тако му и треба! — је суђено да се продаје, нек се не поклања.

†. Питали су Тису: шта је сад жупанија? — Он им је искрено одговорио: Само вама се каже: Жупан и ја.

⋈. У Пешти вели да хоће универзитет да се сруши. Није ни чудо, тежак је задатак на њега пао, од како су почели науку лити кроз облак мапаназије.

✱. Даклем Хрватска регниколарна депутација написала своје жалбе и тегобе у пет пуних табака. То је већ и мени много. Доста би било да је исписала само онај један празан лист, који једва Теак пружио.

✶. Анђелић учи богослове да се туђе од њих рода. (Неки су га већ послушали, да се туђе од „Турског Народа“).

Ко дражи у Србији на буну?

Ви не можете ни помислити ко дражи нас у Србији на буну? Они, који дубље виде, рећи ће може бити, да то чини краљ Милан, али нисам то хтео рећи. Но одмах ћете дознати:

Било је баш оног дана, кад је дошло на владу ново министарство, са старим Гарашанином. Седим ја са мојим пријатељем на калимегдану кад туда прошета Кујунџић, нов министар просвете. На њему није да стоји мидер, та може му и девојка завидити. „Јели то мидерлија?“ запитам пријатеља.

„Мидерлија, јест. Тако га зваху пре. Сад се види да је био мидер л и ј а управо више лијд него мидер.“ Пријатељ ми рече то, не дижући очију с књиге коју је читао.

„Какве су то песме? питао сам га.

„Опасне, револуционарне песме,“ рече шапућући. „Ево читај.“

Он ми пружи књигу, и ја се осврнух унаоколо, да нас не мотри когод. Срећом не беше никога на близу.

Отворих књигу по среди и на страни 127. прочитах ове охрабравачке редове:

„Ко је ту, нек не тужи,
Нека пусти руку пружи
Скрхаће тиранима станак!
Листај брзо та не тужи,
Ђурђеванак, хајдучки састанак.“

И нехотице преврнем један лист кад тамо на страни 129. прочитах ово:

„А јесте чули за гrome тешке?
Јестели муњу видели кад?
Пазите вуци грозни су страшни,
Та мој је род јуначан, млад.“

Окренем се и опет страшљиво унаоколо та наопако, ко сме тако песми . . . На калимегдану хвала богу изгледаше мирно и сигурно. Загледам у књигу, отворим страну 81. кад тамо куку, пише нека пакосна ода Об . . . . . До душе исписана су само прва два слова, но из тачака се лако разбра кога се тиче.

Ода почиње:

„Ужетом ти си златним
Обетом се давно
Около тебе воде в а м п и р и
Коло славно
Па озго жупан главом
Кезиш се целом свету,
И мрко грдиш, мрачиш
Његову светлу чету“ . .

Наопако не смедох ни читати даље. Какви су у Београду строги закони, не знам како би ми било, да ме ухвате. Страшљиво вратих пријатељу књигу. — „Казуј молим те, који је тај продљивац, што таково што написа?“

Мој пријатељ показа руком у даљину. Тамо не видех никога, до новог министра просвете Кујунџића.

„Тамо је само Кујунџић“

„Па он је то и написао“ рече ми пријатељ. То су његове песме.“

Ја се пренеразих. „Није могуће.“ Но опет се дешах књиге. Одиста беху песме Милана Кујунџића, Абердара, први, други и трећи јек штампане године 1868. Сад сам најљивије читао. И боже чега ту све нема. Има јест песама испеване слободи, а двапут толико наперене против угњетача. Има на страни 13. у другом јеку песма:

„Ја нисам министар.“ и т. д. и т. д.

Читао сам, дуго сам читао те песме. Оне ме се већином допадаху и баш су невако згодне за данашње прилике у Србији. Еј, еј, да хоће неко 10.000 егзаплара тих песама да се по Србији, ала би то направило узбуну. А неће их конфисковати, и од куд би их конфисковали, кад их је писао министар просвете.

„Али по богу брате, од куд од таквог човека да постане овакав ужасни измет као што је ево данас Кујунџић?“

Мој се пријатељ лако насмешио. „Чудно је то с Кујунџићем,“ рече. Он је опевао и своју — будућност. Он се фотографисао, изнео је пре 18 година, како ће изгледати данас, па се уједно и осудио. У својој песми „Луткови,“ говори девојци, како се око ње „луткови“ коче, и исмева те лудове, а данас је он највећи лутак у свој Србији, јер се сво „пшира у мидер,“ и бог зна дали се не бели и румени. Иначе је најбоље изрекао Кујунџић под „м људима“ суд у песми на страни 84. под насловом „ашћету,“ која гласи овако :

„Свакоме си господару
Ти дворио мило верно,
Лајао му, пред вратима
И клањ'о се њему смерно.
И увек је теби добро,
По каруцам ти се шећеш,
Нестане ли једног гесе
Ти уз другог скачеш, ле!“

Боже мој како је дивна та песма, како је вредна та књига Абердарова. Ако се ни много усчита у Србији, може Кујунџић још појати заслужан.

— ОМ —

Тиса и — петролеум.

Од већ знамо зашто је Тиса код преговора о равнању у Бечу, толико запињао око ђумручине на петролеум . . . . Доста ће петролеума требати она лампа, којом ће Тиса идућег века тражити последњег угарског држављанина, који узима кошуљу.

Сумњамо да ће га наћи, ма, колико петролеума било у лампи.

„Füg.“

Хвата се за савет.

Отац. Ако хоћеш да будеш сретан и дуговечан, буди умерен. Умерен у јулу, у нићу, у пушењу — једном речи: буди умерен у свему.

Син. Зар баш у свему?

Отац. Јесте, драги сине, буди умерен у свему.

Син Гилта. Послушаћу те, — јер онда смем бити умерен и у — умерености.

Цвокот зуба.

Болесну Пелу од њена вата стра'
сиром Панта тешије како зна:

„небој се жено, у . . . . кеш доћи ти,

„у паклу има већ . . . . друга зла!

„А кажу и то да је цвокот зуба

„вечити тамо; Пелу моју драгу

„не примају, јер њени бели зуби

давно су давно већ ошпили — к' врагу!“

Др. Казбулбуц.

После . . . .

Збогом Цицероне! — не требаш ми више

Доста сам ја, тебе и ти мене треба.

Заклињем се богом и светим Јованом

„Nunquam tibi liber ego esse legebo!“

М. Ј.

Поп Ђука.

Наш поп Ђука
Кад с' захука
— Бим, бом, бом, —
Тад севука,
Сто му мука —
Као гром.

Прати овце
У Карловце,
— И ју ју! —
Да се скрију,
Под мантију
— Герману.

Хоће меда.
Цркв и неда —
Тас, тас, тас,
Зашт' да носи,
Када проси?
— Црвен пас?

Има плућа,
Нема прућа,
Камо споп? —
Код сто кућа
Празна црква,
— На што поп?

К.

Попабирчили их Љ. и Ш.

Шта ти је, Петре, што си тако жалостан?

— Како небих био жалостан, кад је моја жена раз-
лазарица.

— Па то још није тако велик узрок, да са њега мо-
раш бити тужан; дешава се то и код друге куће, И моја
чини то по кад — и кад.

— Та јест! Ал' моја жена о моју главу луна лонце.

„Мој коле — доктор добио орден. Ал' ми је чудо
како да и ја не добијем, кад и ја не чиним људима више
добра него он.“

„Како вам се допада моје вино?“ — пита крчмар
госта.

— „Изгледа ми, да је и грожђе неку улогу играло
кад је то вино прављено.“

Госпођу Б., које је муж на самрти лежао, посети
њена једна пријатељица.

— Само буди храбра! — рече јој ова. Против смрти
нема лека! Он не може више живети, па немој да тужиш.

— И сама видим, да имаш право. Али знаш, да имам слабе живце, па их и најмања маленкост брзо потресе.

— Иди, Маро, рече отац кћери — па размени педесет форинти; најлакше ћеш моћи у кафани.

Мара оде, и после неколико тренутака врати се натраг.

— Кенлер ми није могао да размени већ сам дала једном господину, што је седио поред прозора, он рече, да ће разменути, па онда донети овамо.

— Та ваљда тек ниси била толико луда, да му даш?!

— Небојте се ви, оче, ништа; донеће он зацело; ово ми је и кишобран свој заложито.

И заиста покаже оцу кишобран, на који је само једну форинту за оправку требало употребити, па да онда имају свој поштен кишобран за послугу.

Гостољубље и учтивост.

Н. домаћин редом нуди своје госте, да пуше.

— Могу ли вас послужити са једном цигаром — пита комшију с десне стране?

— Хвала; не пушим.

— Врло добра хавана; извол'те! — нуди левог комшију.

— Хвала, и ја не пушим.

Жена његова тихо га опомиње:

— Понуди, за бога, и господина капетана.

— Та зар незнаш, да је он дуванџија!?

Опрезност.

Адвокат својој жени:

— Дражесна моја! Склони све лепо, што се може да снапчи.

— А зашто то?

— Зато, јер ће сад доћи један поштен човек да ми се захвали, што сам га изврским говором својим избавио од тамнице, што га је чекала за учињену крађу.

Опомена — за времена.

Шумар гостима, који се кренуше у лов по шуми:

— Чувајте се, господо, и гледајте, да се брзо спасете, јер господин гроф хоће да пуца.

И извукао се из белаја.

Један играч у игри очепи неку играчицу тако незграпно да је ова ома цикнула.

— Иљаду вас пута молим, да ми опростите ту —

— Боме сте ви непажљиви!

— А, за бога, зар сам ја крив, што имате тако малу ногу, да се једва види.

Тад је госпођицу одмах прошао бол.

Искрен адвокат.

— Шта мислите, — запита неки убица свога адвоката, — да ли ће ми се по правди судити.

Не знам вам зацело касти — рече овај највећом искреношћу — јер међу судијама видим двојицу, који су заклето непријатељи вешању.

Из суда.

„За нарушење мира и јавна поретка морам вас осудити или на два дана робије или на 10 форинти, рече судија оптуженоме. Које хоћете?“

— Па добро, — рече овај флегматично, — дајте ми 10 форинти.

Већ назире.

Нећак, улазећи ујаку у собу:

— Добро јутро, драги ујаче!

Ујак са умиљатим осмехом:

— Жао ми је, мили нећаче, ал' сад баш ни крај-царе немам.

Учитељ ђаку:

„Која се животниња највећма привија уз човека?“

Ђак: Пијавица!

„Ваш ми је јако жао господин-колего, што сте тако оболели“ — рече један доктор колеги своме. „Па ко вас лечи?“

— Ја сам, — одговори болесник.

„Но, јесте чули, то је право самоубијство.“

„Како то, Стевице, да тебе отац често туче?“ — запиташе малог Стеву.

— Е, па лепо — одговори он — јер је јачи од мене. Ја опет тучем Стану, јер сам јачи од ње.

Келнер ђаку:

— Ви сте ми прекјуче остали десет новчића дужни.

— Јесте, него знате шта: дајте ми још деведесет, па ће бити равно форинта.

„Шта мислиш, ала би то и била велика невоља, да ти нешто жена одбегне.

„Ух, ух, грозно ми је и да помислим на то. Ваљда би умрло од радости!“

— Дошли смо, оче, да се пријавимо, јер хоћемо да се развенчамо.

— Да се развенчате!? Сад после двадесет година свога брачног живота!?

— Но, но двадесет година! Јесте! Па зар нисмо доста били заједно!?

Жена мужу:

— Немој, Ленто, да узимамо велик и прострао стан, него макар и мало мањи, само нек је јефтинији. Треба да штедим и чувамо новац — не знамо шта ћемо још дочекати.

— Та ћути, бога ти, што да штедиш? Мали је тескобан, а у великом и прост ранијем ћемо бар бити комотни.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

А што се новаца тиче, ту нам је све једно, јер и тако нећемо ни један платити.

— Бадава, поштен си ти човек, Саво! Одржао си реч! Израдио си да ме Милче, моје слатко Милче опет љуби; а Костије већ окренула леђа. Па како си молимте, постигао то?

— Па лепо; само сам јој прочитао твоје песме.

— Но? —

— И казао сам јој, да су Костине.

— Торњај се одатле, шта ту доњаш на мојој клупи? — рече кућегазда неком пијаном човеку, што је седио пред његовом кућом на клупи. — Зар ти још незнаш устати!? А?

— Та оно ја би се баш могао усилити па да устанем, али није вредно да се трудим.

— Како то!?

— Па лепо, јер ћу опет пасти на њу.

Н а ј н о в и ј е.

ПРВА ЧЕТВРТ ЗИМСКИ ПРОЋЕ —

И ПРОЛЕЋЕ ЕВО ДОЋЕ.

ДРУГА ЧЕТВРТ ШИРОМ ВИЧЕ:

НЕ МАЛАКШИ, ПРЕТПЛАТНИЧЕ!

МАЛАКШЕШ ЛИ ТИ —

МОРАМО И МИ.

Цена је „Стармалом“ од 1. Априла до краја год.

3. фр. — На једну четврт 1. фр.

Новац се шаље у Н. Сад на

Издавањство „Стармалога“.

Одговори уредништва.

Јови Прекобрда. Хвала! Употребимо Оно, како је прост дечак надмудрио властелина, уступилисмо уредништву „Невена“, нека се и деца насмеју. — Изволите нам се чешће јављати.

Дикица. Не свиди нам се за штампу; бар не за наш лист.

Сими Л. у Л. Ми се чувамо да никоме не учинимо неправу. Ова се ствар тиче вас, и здраво је страшно описујете, — можда је све тако, али где нам је гаранције, кад вас лично не познајемо, као што не познајемо ни Н. против кога толико „Стрела“ наперисте.

А — мор М. Ове две песмице слабих су ребара. Ода трбуху, можда ће бити боља. Пошљите, пак ћемо видети.

Новије књиге и листови

при послане уредништву на приказ.

Тужна књига. Одисаји родитељског срца. Пјесме Ј. Сундечића и Срце и љубав; пјесме † Пера Ј. Сундечића. У Загребу. 1885. Тисак дионичке тискарне. Цена (?).

Бој на Косову. Са 12 лепих слика. Издање срп. књижаре Браће М. Поповића. У Н. Саду 1886. Цена 20 нов.

Писма будућој невести. Превод с пољског од Срда. Прештампано из „Браника“ за годину 1886. У Новом Саду, штампарија М. Димитријевића 1886.

Позив на претплату.

Подписана задруга у својој главној скупштини од 19/31. јануара о. г. овластила је свој одбор, да у договору са осталим оностраним добротворним задругама Српкиња покрену један заједнички женски лист, који би поглавито служио за орган свију оностраних задруга Српкиња, те би у првој линији износио на углед рад ових задруга и ширио би мисао, да се оваке задруге у народу нашем што више подижу, а оне полигнуте, да се у радњи својој подстичу и боље снаже. Друга би му циљ била, да доноси чланке, поуке, савете и белешке, што се односе на задатак и позив женскиња као матера, сунруга домаћица и чланица свога народа и човечанског друштва.

Овозадружни одбор извршио је жељу и налог своје главне скупштине и позвао на овај заједнички писао све до сад подигнуте оностране добротворне задруге Српкиња, као: у Вршцу, Вел. Кикинда, Вел. Бечкерек, Срп. Бечеју, Белој Цркви, Митровици, Суботици, Сентомашу, Сегедину и Руми и можемо с поносом исказати, да се све ове задруге једнодушно одазвале том племенитом позиву и изјавиле, да ће свом снагом поради на томе, да се скупљањем претплате и моралном потпором ове идеје очува и осигура опстанак истом листу.

Наслоњени на ту задружну потпору наших сестара, отварамо ево претплату на наш заједнички лист

„Женски Свет“

и позивамо све остале сестре из свију крајева народа нашег, да се ухвате у наше коло у нашу духовну заједницу, па да тако прегнемо заједничком снагом, да нам се народ и подмладак поведе лепшој слави, сретнијој будућности. У нашим је рукама велика снага, јер ми стварамо свет, ми подижемо народе; у нашим се крилу крени подмладак врлинама, ту се снажи карактером, па онако се и каже: свет је онакав, каквог га ми створимо. Наш је позив дакле узвишен, наш задатак велики и као матера и као сунруга, као домаћица и као друштвених чланова, те наша је дужност, да се за свој високи позив достојно спремимо, јер ће се на наше душе, са неудаће, свалити највећи терет а наша ће и највећа дика и слава бити, ако нам деца, ако нам народ, кућа и својта срећна и напредна буду. Ту лепу страну нашег позива држимо, да ће најбоље и најлепше неговати и ширити горњи лист, он ће нас крепити у заједничком раду, он ће нас одушевљавати на посао, он упућивати поуком и саветима на стазу напретка и бољитка нашег и наших ближих. Па с тога молимо све наше сестре и другарице, све пријатеље народа, да се упишу и да куше претплату на овај наш заједнички орган

Лист ће издавати и уређивати наш перовођа и управитељ срп. више девојачке школе госп. *Аркадија Варађанин*, а потпомагаће га у томе сарадњом умољена г. г. Др. Ђорђе Натшевић гл. школ. референт, Стева В Поповић, епарх. школ. референт, Др Илија Огњановић, Др. Милан Јовановић-Батут, Јован Симеонковић-Чокић филозоф, Паја Марковић професор, све перовође појединих сестринских задруга и сви учитељи и учитељице на овдашњој срп. вишој девој. школи; а надамо се, да ће и други родољуби, а особито наше Српкиње, којима је Бог духовна дара и снаге дао, потпомоћи ово наше племенито подухеће, те по својој моралној снази принети по који стручак здраве и свеже поуке за своје сестре.

Лист ће почети излазити на Цвети о. г. а доцније ће сваког првог дана у месецу по ст. кал. излазити на целом табаку у величини „Јавора“ и кошта ће за ову 1886. г. 1 фр. а. вр. или 2 динара у сребру. Новци се у једанпут плаћају у напред и шаљу се, као и рукописи за лист намењени, управо на издавача и уредника г. *А.к. Варађанина*.

Лош се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

Молимо дакле све наше листове, да изволу наш позив штампати, а скупљаче и скупљачице умољавамо, да изволу скупљену претплату до Цвети наших послати, па да при том тачно означе имена и презимена уписника, као и место одкуда су и последњу пошту, где је нужно.

До сретна виђења!

У Новоме Саду на Благовести 1886.

Добротворна задруга српкиња новосаткиња.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пост. лађа 1886. до
од 4. (16.) марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: по-недељником и петком не пре 6 сахата у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на по-тиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

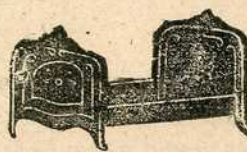
Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10^{3/4} сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ГРДНИ ГУБИТЦИ,

што их је велика Лондонска фабрика гвозденог намештаја „God-rigde Brothers and Comp.“ усљед најновијег пада Глезговске фабрике претрпела, тако су ју потресли, да је решила да фабрику за-твори и да свој силни намештај, што је преостао, а који је на сви-ма изложбама одликован златним медаљама, за четврти део фа-бричне цене сасвим распрода. Ја дакле препоручујем од горње куће код мене налазећих се 400 комада гвоздених кревета (кревети су на-лике на приложену овде слику) за одрасле (дивно израђено и украс за сваки стан и собу), по нечувено багателној цени од 8 ф. (пре су коштали 32 ф. 50 н.). — Наручбине се отправљају и појединце, док еспана траје, и то сваки комад особито добар и без недостатка; новац се има унапред послати.

Ф. БУГАЊИ. — F. BUGANYI.

СТОВАРИШТЕ МАШИНА

У БЕЧУ, LANDSTRASSE, KRIEGLER GASSE.

Гвоздени кревети су особито у пролеће и у лето кудикамо бољи од дрвених, јер чувају да се у њих не увуче гад и нечистоћа, много су трајашнији и дају се расклопити.

2—12

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД,

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичних особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без бо-је, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код сто-варишта,

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творичар правог блештавог лака за под.

Стовариште у Н. Саду код Л. Стефановића. 2—6

КО?

хоће да носи добрих, модерних, елегантних и јефтиних одела, нека само оде у прво бечко фабрично стовариште мушког и женског одела **М. НАЈМАН** из Беча у Н Саду главна улица у Недељковићевој кући. Јер је штета губити време, и обраћати се на другу страну, јер сам ја фабрикант, а не препродавац.

Одликована је моја радња на многим изложбама у Европи за добар и укусан рад. Основана је 1844. г. Фабрика у Бечу (I. Bezirk Fleischmarkt Nr. 16.) Филијала у Новом Саду, Загребу, Фијуми, Београду, Паризу и т. д.

ЦЕНОВНИК МУШКОГ ОДЕЛА:

Елегантних горњих капуца (иберциера) — — — — —	од 9 ф. 15 ф.	до	Огртача за јутро (шлагрок) — — — — —	од 10 ф. 25 ф.	до
Врло финих горњих капуца — — — — —	16 ф. 36 ф.		Менчикови — — — — —	18 ф. 35 ф.	
Одело од вуне — — — — —	8 ф. 15 ф.		Шестрвчив — — — — —	25 ф. 35 ф.	
Одео од вуне врло фина — — — — —	18 ф. 36 ф.		Кућни капути и капути за трговину — — — — —	6 ф. 9 ф.	
Чакшире од штофа модерно сашивене — — — — —	3 ф. 5 ф.		Одео за децу од 9—14 год. — — — — —	6 ф. 18 ф.	
Чакшире од штофа врло fine — — — — —	6 ф. 12 ф.		Горњи капути за децу (ибер-цијер) — — — — —	7 ф. 12 ф.	
Салонско одео — — — — —	20 ф. 45 ф.		Одео за децу од 3—8 год. — — — — —	3.50 12 ф.	
Горњи капути за свештенике — — — — —	18 ф. 32 ф.				

ЗА ЖЕНСКЕ велики избор сваковрсних новитета у конфекцији.

Огртача за кишу — — — — —	од 5 ф. 14 ф.	до	Мантлети и огртаци — — — — —	од 10 ф. 14 ф.	до
Огртача за кишу врло fine — — — — —	15 ф. 24 ф.		Мантлети и огртаци врло фи-ни богато накићени са чип-кама и шмелцом — — — — —	16 ф. 60 ф.	
Огртача за шетњу с чипкама — — — — —	12 ф. 30 ф.				
Кратке јакне елегант. и fine — — — — —	4 ф. 22 ф.				

ЗА ДЕВОЈЦИЦЕ

огртаци за кишу и јакна у свакојакој величини и боји, уз јефтину фабричну цену.

За наручбине са стране и за меру, стоји на расположењу велика колекција мустара од правих енглеских, француских и бриских штофова. Наручбине се извршују најбрже и то врло елегантно и трајно.

2—10

М. НАЈМАН